

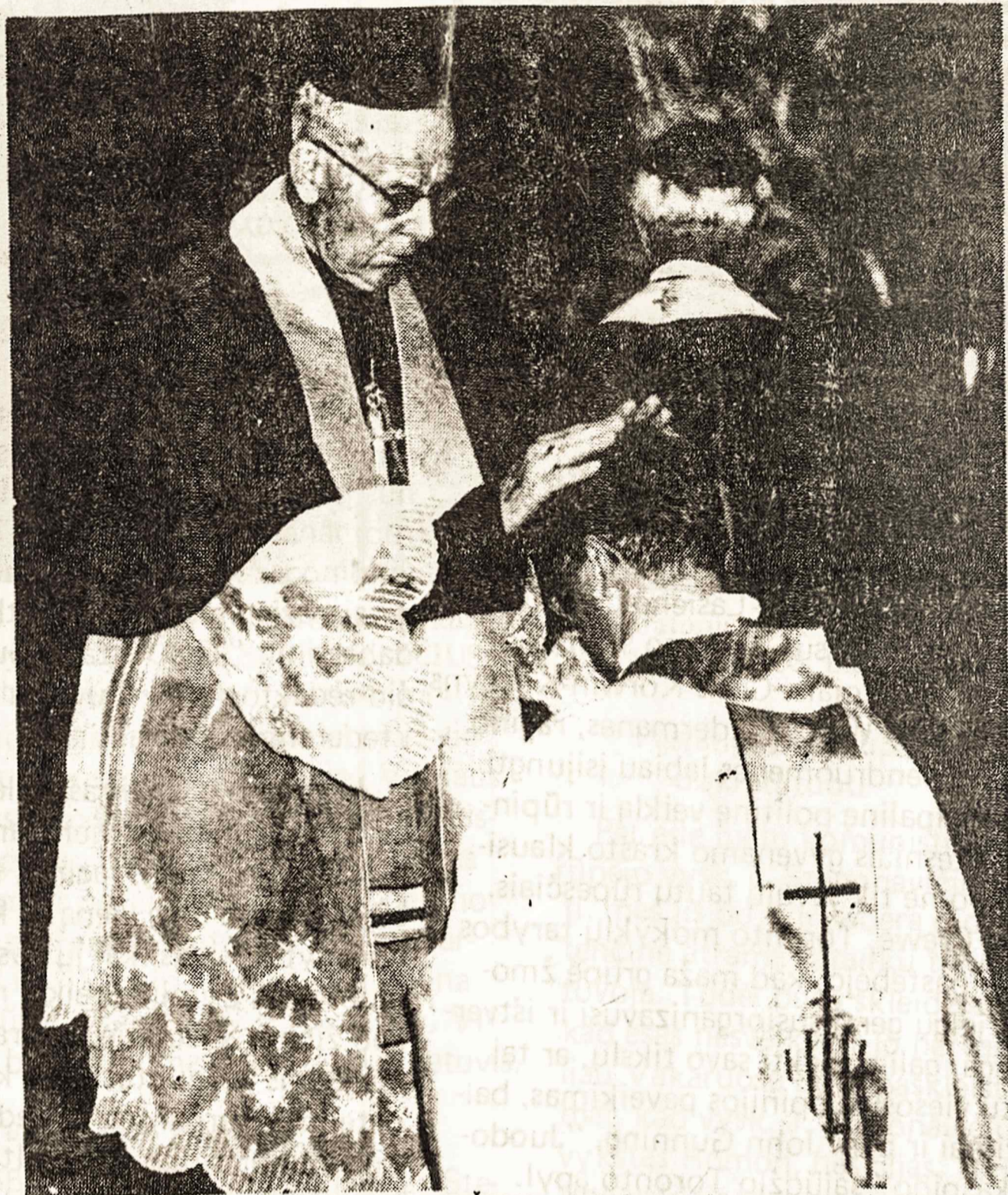
BALTIEČIAI SUKELTI ANT KOJŲ

Santrauka Jeff Trimbie straipsnio, išspausdinto "U.S. News e World Report" 1988.X.17

Niekur Sovietų Sąjungoje "perestroikos" revoliucija taip garsiai nekalba, kaip trijose nepriklausomai galvojančiose Baltijos respublikose – Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Vilniuje 300.000 pasirašė peticiją, reikalaujančią, kad tarptautinė inspekcija tikrintų vietinę atominę jėgainę. Taline demonstrantai žygiuoja šaukdami: "Estija yra mūsų rankose". Rygoje latviai reikalauja savo olimpinės komandos ir vietos Jungtinių Tautų organizacijoje.

Kas čia vyksta? Kodėl Kremlius aktyviai remia autonomijos prasiveržimus Baltijos valstybėse, kai tuo tarpu jis siunčia armiją numalšinti panašius tautinius impulsus Sov. Armėnijoje? Gorbačiovas ir jo rėmėjai naudoja Baltijos valstybes kaip geriausią bandymo dirvą "perestroikos" radikalesnė reformoms. Strategijoje yra žymi ir rizika. Suvaržymų sumažinimas Baltijos valstybėse gali suteikti Gorbačiovo politikai desperatiškai reikalingą sėkmės ir atpildo pavyzdį. Bet laisvės paragavimas gali išprovokuoti bandymą atskirti nuo Sovietų Sąjungos, bandymas, kurį Maskva tikrai numalšintų. Nors visose trijose respublikose yra mažiau nei 8 milijonai gyventojų ir reliatyviai mažai gamtos turty, jos yra ideali bandymo vieta Gorbačiovo reformoms. Sovietų Sąjunga jas absorbavo 1940 m., sudarius Stalinui sutartį su nacių Vokietija.

Kokie bebūtų Maskvos motyvai, laisvėjimo rezultatai yra nuostabūs, ypač greitas augimas nepriklausomų politinių demonstracijų šią vasarą, paminint Stalino-Hitlerio pakto metines. Jos sutraukė šimtus tūkstančių žmonių Vilniuje, Rygoje ir Taline. Jie garsiai remia Gorbačiovo reformas ir nėra drovūs pareikšti nepasitenkinimą esančia būkle. Pvz. Remigijus Ragauskas, 28 metų technikas Vilniuje, pareiškė: "Tai yra mūsų gyvenimas, bet Maskva nusprendžia kaip turime gyventi". Kaip tik tuo metu, kai Vilniuje buvo ruošiami planai pastatyti paminklą Stalino teroro aukoms, kuris bus atidengtas kitais metais. Neseniai įvykusiame Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio susirinkime pasigirdo tiesiog burnojimas prieš sovietus – pasisakyta prieš Lenino paminklo statymą. "Jau dabar turime pakankamai jo statulų",

Vysk. JULIJONAS STEPONAVIČIUS uždeda rankas ant prel. AUDRIO BAČKIO galvos, konsekruojant jį vyskupu spalio 4 d. Romoje

– pasakė jaunas vyras.

Turbūt niekas taip neerzina baltiečių, kaip masinis slavų antplūdis, daugiausia rusų, užimti tūkstančius darbų, kuriuos sukuria industrializacija. Vos pusė Latvijos gyventojų iš 2,6 milijonų yra vietiniai latviai. Estijoje iš 1,5 milijono 60% yra estai. Tikrai Lietuva, su savo žemės ūkiu pagrįsta ekonomija, išvengė imigracijos potvynio. Lietuvoje 80% iš 3,6 milijonų gyventojų yra lietuviai.

Nors šiaip valdžia netrukdo disidentų judėjimo, tačiau jie gana griežtai reaguoja. Paskutinį mėnesį policija lazdomis mušė be leidimo susirinkusius Vilniuje ir suėmė aštuonis asmenis. Vėliau jie buvo paleisti, prašant Persitvarkymo sąjūdžio vadovams. Sovietų KGB agentai iš toliau atidžiai stebi atsirandančias politines grupes ir jų judėjimą.

Baltiečių aktyvistams svarbu neperžengti sovietų tolerancijos ribų. Kaip vienas asmuo išsireiškė: "Jei Lietuva išskeltų klausimą atgauti prarastą teritoriją, kaip kad daro Armėnija, susipyktų su Lenkija, Rusija ir Gudija, kurios gavo mūsų žemių dalį. Bet mes neleidžiame,

kad šis klausimas darytų poveikį mūsų santykiams su Maskva".

Komunistai sako, kad autonomijos reikalavimas Baltijos valstybėms yra suderinamas su Lenino idealais "Norime laikytis Lenino 1924 m. konstitucijos kuri griežtai apriboja centrinę kontrolę", – pasakė vienas Vilniaus inteligentas.

Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje vietinės kalbos paskeibtos oficialiomis. Gegužės mėnesį Maskva sutiko, kad Estijos ekonomija faktiškai būtų laisva nuo centrinės kontrolės, nors galutinai visi klausimai dar neišspręsti.

"Komunaro" įrankių fabrike Vilniuje darbininkai nubalsavo atmesti 1989 metų gamybos planą, pateiktą iš Maskvos. "Pasakėme ministerijai, kad norime patys kontroliuoti savo atliekamą darbą", – sakė vyriausias inžinierius Gintautas Naginskas.

Maskva remia baltiečių eksperimentą, tačiau signalizuoja, kad ne visiems bus leista taip daryti, bent šiuo metu.

Paruošė Jurgis Strazdas
"Tėviškės Žiburiai"

SEM ANÁRIO

MŪSU
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz\$.4.500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 50 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz\$.10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncijos)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atakiro numerio kaina Cz\$.150,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz\$.7.000,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai Cz\$.350,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

BALTIEČIŲ SIMPOZIUMAS

Apie 170 baltiečių, jų tarpe didelis skaičius lietuviško jaunimo, dalyvavo Kanados baltiečių federacijos suruoštame simpoziume, kuris įvyko spalio 16 d. estų Tartu kolegijoje, Toronte. KBF pirm. Joana Kuraitė-Lasienė pasveikino susirinkusius ir supažindino su simpoziumo kalbėtojais. Chris Korwin-Kuczynski, Toronto Ward 2 aldermanas, ragino etnines bendruomenes labiau įsijungti į municipalinę politinę veiklą ir rūpintis platesniais gyvenamo krašto klausimais, o ne tik savųjų tautų rūpesčiais. Noia Crewe, Toronto mokyklų tarybos narė, pastebėjo, kad maža grupė žmonių, jeigu gerai susiorganizavusi ir ištverminga, gali pasiekti savo tikslų, ar tai būtų viešosios opinijos paveikimas, balsavimai ir pan. John Gunning, "Juodojo kaspino" sąjūdžio Toronto apyl. pirm., siūlė daug konkrečių nurodymų, bet kokiam sąjūdžio įsisteigimui ir tolimesniai veikimui. Eric Cunningham, OEB International visuomeninės informacijos firmos pirm., kartu su estų bendruomenės veikėju Ruho Paluoja ir Marika Szkambara, ukrainiečių "Civil Liberties Commission" politinės akcijos komiteto nare, nagrinėjo klausimą, kokie turėtų būti santykiai su politikais. Cunningham teigė, jog norint, kad politikas palaikytų kurią pusę, svarbiausia yra supažindinti jį su bet kokio klausimo faktais. Politikai nėra viską žinantys — jie turi gauti duomenų, iš kurių jie tada formuluoja savo nuomonę. Tad svarbu jiems parūpinti tuos faktus. Buvo patarta palaikyti nuolatinis asmeniškų ryšių su visais politikais, nežiūrint reikalo ar jų politinio įsitikinimo, tačiau buvo išreikšta ir priešinga nuomonė, kad kreiptis reikėtų tik į atrinktus politikus specifiniais reikalais. Szkambara pranešė, kad Deschenes komisijos reikalu ukrainiečiai suor-

ganizavo jaunimą ir net suruošė jiems dviejų savaitių kursus supažindinti juos su tuo reikalu ir paruošti susitikimus su visais federalinės valdžios pralamentarais. Suvažiavimo dalyviams pasivaišinus priešpiečiais, Kanados Latvių Bendruomenės pirm. dr. Guntis Silinš supažindino su svečiu kalbėtoju. Toronte gerai pažįstamu Peter Worthingtonu, dabartiniu "The Ottawa Sun" dienraščio redaktorium ir buvusiu kandidatu į federalinę valdžią.

Jis ragino dažnai rašyti laiškus redakcijai ir padėkoti už vieno ar kito straipsnio išspausdinimą, raginti, kad daugiau būtų rašoma apie vieną ar kitą reikalą, nurodyti klaidas, kai jų pasitaiko straipsniuose. Jis priminė, reikią nesitikėti, kad žinios, spaudoje, per radiją, ar televiziją bus perduotos taip, kaip jos buvo pateiktos žurnalistui ar redaktoriui. Jie į įvykius ar žinias žiūri šaltai, objektyviai, iš kitų požiūrių. Toliau siūlė išgalvoti įdomesnių išsireiškimo būdų, kaip pvz. demonstracijoms, norint geriau pagauti spaudos dėmesį. Neužtenka didelio žmonių skaičiaus ar tauraus tikslo, — spauda, o ypač televizija, ieško įdomių žinių bei vaizdų.

Popietinė simpoziumo dalis prasidėjo su sesija apie santykius su žinių šaltiniais. Pirmoji kalbėjo "Kingston Whig Standard" dienraščio žurnalistė Judi Macleod, kuri pilnai pritarė Peter Worthingtono komentarams. Ji priminė, kad 90% žinių perdavėjų yra kariojo politinio požiūrio asmenys, tad juo labiau reikia didesnių pastangų, norint perverstį šiuos požiūrius ir patekti į pagrindinę Kanados spaudą. Toliau sekė KLB visuomen. reikalų komisijos bei PLB valdybos nario Algio Juzukonio konkretūs siūlymai, kaip suformuluoti skelbimus spaudai, kad būtų tikslūs ir aiškūs, kokias žinias teikti ir kam.

Šią simpoziumo dalį užbaigė kalbėtojas Herold Nelson, "CBC National News" redaktorius, paaiškindamas, kaip žinios yra atrenkamos skelbimui. Anot jo, ne užtenka, kad jos yra ar įdomios, ar aktualios. Reikia žiūrėti, ar jomis būtų galima paveikti viešąją ar valdžios opinią, kaip jos derinasi su kitais įvykiais ar su valdžios politika bei kitų požiūriais. Paskutinis kalbėtojas buvo "National Citizens" Coalition pirm. David Somerville. Jo manymu, negali būti jokio veikimo be lėšų. Jis siūlė, kad renkant lėšas aukotojams būtų duodami konkretūs pavyzdžiai, kaip jų aukos bus naudojamos, kad aukotojas jaustųsi, jog jis praktiškai prisideda prie organizacijos užbręžto pasiekimo. Kaibom užsibaigus, estų, latvių ir lietuviu atstovai davė santraukas apie dabartinius įvykius jų kraštuose, panaudodami vaizdajuostes. D. D.

NAUJA ALERGIJOS RŪŠIS

Žurnalas "New Scientist" (Anglija) rašo, kad grupė Anglijos ir JAV alergologų atrado seniau nežinotą alergijos rūšį — liguistą jautrumą elektro-magnetiniams laukams. Kai kurie jų tirtieji pacientai jautrūs netgi elektroniniams rankiniams laikrodžiams. Liga pasireiškia pykinimu, nuovargio jutimu, nervingumu, o kartais net sutrinka žarnyno veikla.

SUOMIAI IR SAUNA

Kai kurie mėgsta tvirtinti, kad kiekvienas suomis turi sauną. Žinoma, tai yra perdėta, bet vis dėlto turbūt nėra nė vieno kito krašto, kur būtų įrengta tiek saunų namuose. 1986 metų surašymo duomenimis, Suomijoje buvo 623.941 veikianti sauna. Vadinasi, šimtui Suomijos gyventojų vidutiniškai tenka 13,2 saunos. Prieš 15 metų panašus santykis buvo kaimuose, o miestuose šimtui gyventojų teko tik 5,9 saunos. Dabar ir miestų naujų namų butuose, gyventojam pageidaujant, įrengiamos saunos.

NAFTA MILANE

Tik už 15 km. nuo garsiosios Milano katedros yra siurbiamą nafta, kuri, specialistų manymu, yra dar geresnė už Saudi Arabijos naftą. Naftos čia ieškoti pradėta 1981 m., o jau ateinančiais 1982 m. jos rasta 4500 m. gilumoje. Telkimo ribos dar nenustatytos, todėl veikia tik du gręžiniai, tačiau jie per metus duoda 350 tūkstančių tonų naftos.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Kun. Jonas Staškus

TREMTINYS VYSKUPAS ROMOJE

Po ilgų bandymų vysk. Julijonas Steponavičius gavo leidimą pasimatyti su Šv. Tėvu

Pagaliau ilgametis tremtinys vysk. Julijonas Steponavičius po eilės bandymų gavo komunistinės valdžios leidimą pirmą kartą kaip vyskupas apsilankyti Vatikane ir pasimatyti su Šv. Tėvu. Tai labai tinkamas asmuo Vilniaus vyskupijos valdymui bei atstovavimui Vilniaus kraštui, nes jis ir pats iš ten kilęs.

Tremtinio vyskupo kilmė

Jis yra gimęs 1911 m. Miciūnų kaime, Gervėčių parapijoje, Vilniaus apskrityje. Jo tėveis, Karolis Steponavičius, buvo veiklus tos apylinkės ūkininkas. Jis dalyvavo visose vietinėse lietuviškose organizacijose, kur jas lenkai uždarė. Jau nuo 1905 m. jis kovojo už lietuvių kalbą katalikų šventovėje, mokykloje, savivaidybėje, dažnai tai kovai pats vadovaudamas. Sėdėjo jis ir Lukiškių kalėjime, o 1935 m. buvo išrinktas Vilniaus lietuvių ūkio draugijos pirmininkas. Būsimasis vyskupas Miciūnų kaime baigė pradžios mokyklą, vėliau įstojo ir baigė lietuviškąją Vytauto Didžiojo gimnaziją Vilniuje. Jausdamas

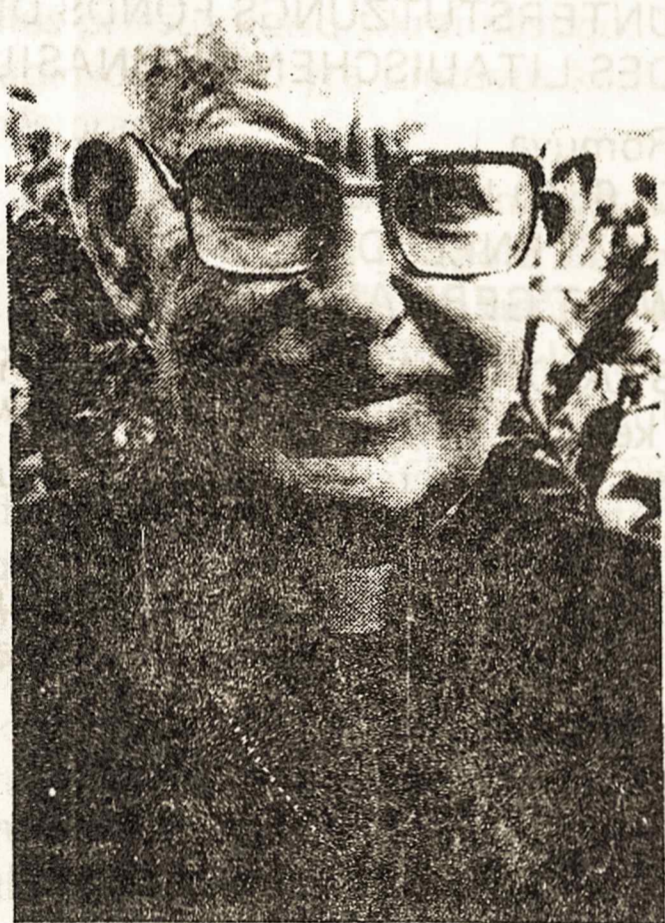
Kauno arkivyskupijos ir Viikaviškio vyskupijos administratorius vysk. JUOZAS PREIKŠAS (kairėje), vysk. JULIJONAS STEPONAVIČIUS, kun. JONAS STAŠKUS, Lietuvos kankinių parapijos klebonas Kanadoje ir šio straipsnio autorius

dvasinį pašaukimą, jis tada stojo į vietinę kunigų seminariją ir baigė Vilniaus universiteto teologijos fakultetą magistro laipsniu. Kunigu buvo įšventintas 1936 m. ir paskirtas kapelionu bei mokykių prefektu į Gardiną. Ten jis darbavosi iki 1939 m. Paskui jis klebonavo Palūšėj. Daugeliškį ir Adutiškį. Visur jis buvo žinomas kaip taurus lietuvis.

Paskyrimas vyskupu

1955 m. gegužės 22 d. Julijonas Steponavičius buvo Šv. Sosto paskirtas vysk. Kazimiero Paltaroko pagalbininku Panevėžio vyskupijoje. Jis buvo konsekruotas vyskupu dar tu pačių metų rugsėjo 11 d. Panevėžyje savo naujojo viršininko ir žemiškojo gyvenimo dienas baigiančias senelio vysk. K. Paltaroko. 1957 m. Šv. Sostas jį paskyrė Panevėžio ir Vilniaus vyskupijų apaštalinio administratoriumi su rezidencinio vyskupo teisėmis, o šias pareigas jis oficialiai pradėjo eiti 1958 m. po vyskupo K. Paltaroko mirties. Jo vyskupavimas buvo labai trumpas, nes 1961 m. sausio 24 d. komunistinės valdžios jis buvo suimtas ir ištremtas už savo vyskupijų ribų į Žagarę, kur ir dabar tebegyvena.

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Lietuvos dvasinis vadovas vyskupas
JULIJONAS STEPONAVIČIUS

Pastangos vyskupą diskredituoti

Per eilę metų komunistinei valdžiai rūpėjo vysk. J. Steponavičius diskredituoti, nes jis buvo ir tebėra didžioji rezistencinė atrama katalikų tikinčiųjų Lietuvoje. Todėl buvo skleidžiami gandai, kad esąs nesveikas ir jo nervai paire. Vėliau Vakaruose buvo paskleisti aiškinimai, kad vysk. J. Steponavičius pats nevystas Romon, nes bijas, kad komunistinė valdžia jo nebeįleisianti atgal pavergtojoje Lietuvoje. Visa tai buvo netiesa. Net ir paskutinį kartą vykstant Lietuvos vyskupams Romon, vysk. J. Steponavičius buvo įteikęs prašymą vykti su jais, tačiau tas prašymas nebuvo patenkintas.

Vyskupas Romoje

Buvo džiugu ir įdomu šį tremtinį vyskupą susitikti, jo laikysena žavėti ir gėrėti. Jo paties laikysena savime paneigė visus prieš jį ir apie jį skleidžiamus gandas. Romoje jį matėm sveikutėį, mielą, malonų ir nepaprastai išbalansuoto charakterio asmenį, puikiai suprantantį mūsų vakarietišką pasaulį ir mūsų lietuviškosios išeivijos padėtį. Jam buvo pasitaikiusi puiki proga atvykti į arkiv. Audrio Bačkio konsekracijos iškilmes. Su juo taipgi į tas iškilmes buvo atvykęs Kauno bei Viikaviškio vyskupijų administratorius vysk. Juozas Preikšas ir Lie-

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

uvos liturginės komisijos pirmininkas kun. Vaclovas Aliulis, MIC. Vysk. J. Preikšas šia proga atstovavo ne tik Lietuvos vyskupų konferencijai bei jos pirmininkui kard. V. Sladkevičiui, bet ir naujojo arkivyskupo gimtajai arkivyskupijai Kaune. Nežiūrint to, didžiausias dėmesys bei pelnyta pagarba buvo skirta vysk. J. Steponavičiui. Tiek vysk. J. Preikšas, tiek ir mūsų išeivijos vyskupai A. Deksnys ir P. Baitakis, OFM, visur jam davė pirmenybę ir jį nepaprastai gerbė.

Pas popiežių ir Vatikano radijuje

Greitu laiku po atvykimo jis turėjo privačią audienciją pas Šv. Tėvą ir daugelį dalykų išsiaiškino bei išsikalbėjo. Kai lietuviai vyskupai sekančią dieną po arkiv. A. Bačkio konsekracijos pietavo su popiežiumi, pasakojama, jog popiežius daugumą laiko praleidęs kalbėdamasis su vysk. J. Steponavičium. Ką jie kalbėjo net ir kiti lietuviai vyskupai nesupratę, nes kalbėjosi lenkiškai. Savime suprantama, kad puikus mokėjimas lenkų kalbos ir supratimas lenkiškos galvosenos įgalino mūsų garbųj lietuviškojo Vilniaus ganytoją nuodugniai su popiežiumi išsiaiškinti įvairias Lietuvos problemas.

Sekmadienį, spalio 9, per Vatikano radiją, kaip ir visuomet, buvo transliuojamos Mišios į Lietuvą. Šia proga pagrindinis Mišių celebrantas ir pamokslininkas buvo vysk. J. Steponavičius. Šiuo veiksmu buvo aiškiai pademonstruota kad nežiūrint to, jog komunistinės valdšios jis tebėra ištremtas už savo vyskupijos ribų ir jam neleidžiama eiti Vilniaus vyskupijos vadovo pareigų, iš katalikybės centro – Vatikano – jis kreipiasi į savąją Vilniaus vyskupiją bei jos tikinčiuosius, o tuo pačiu ir į visą Lietuvą, kurios tikėjimą tiek metų sielojosi ir tebesisielija.

ALKOHOLIO KENKSMINGUMAS

Medikai siūlo įtraukti alkoholinius gėrimus į sąrašą medžiagų, sukeliančių įgimtus defektus, ir ant butelių klijuoti įspėjančias etiketes. Nustatyta, kad 44% vaikų, kurių tėvai chroniški girtuokliai, ir 11% vaikų, kurių motinos nėštumo pradžioje kasdien išgerdavo po 2-4 taureles spiritinių gėrimų, yra daugiau ar mažiau protiškai atsilikę.

LASAULIO LIET. BENDRUOMENĖS ŽINIARASTIS

PAGRINDINIAI VALDYBOS DARBAI:

Pagrindinis dėmesys yra kreipiamas į Ignalinos jėgainės reikalą Lietuvoje. PLB Valdybą pasiekė Terleckio prašymas iš Lietuvos oaruošti memorandumą ir pateikti laisvojo pasaulio kraštų vyriausybėms bei gamtos apsaugos agentūroms.

PLB vardu V. Bieliauskas paruošė tris laiškus:

Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, JAV Valstybės Sekretoriui ir JAV Energijos Sekretoriui. Taip pat Lietuvos Laisvės Lygos atstovai užsienyje davė atsišaukimą Diplomatinės šėfui S. Lozoraičiui prašant kelti Ignalinos reikalą tarptautinės Diplomatinės sferoje.

PLB finansai yra labai blogoje padėtyje. Naujoji Valdyba pradėjo savo darbą su \$2138.77 US išdu. Artimiausiu laiku 1988 m. lap/graudžio mėnesiais yra numatyta praveisti aukų rinkimo vaju.

Visuomeninės srities veikla bus tokia, kokią diktuos ir formuos įvykiai Lietuvoje. Svarbu yra, kad kiekvienas įvykis pasiektų laisvojo pasaulio spaudą ir televiziją.

Kultūrinėje srityje sieks veikti kooperacijos dvasioje su kraštais. Tikslas, išjudinti kultūros augimą, ypač bendradarbiaujant su visais kraštais.

PLB pastoviai informuos kitus kraštus, kad visi turėtų bendrą orientaciją apie PLB veiklą ir darbą.

BL Jaunimas savo veikla apibudina kaip greitosios akcijos grupė, kurios veiklą formuoja įvykiai Lietuvoje. Aktyviai organizuoja Molotovo-Ribbentropo pakto 50 m. paminėjimą Gotlando saloje 1989 m.

KITI PRANEŠIMAI:

Rugpiūčio gale, V. Bieliausko iniciatyva buvo sušauktas pasitarimas su Lietuvos Laisvės Lygos atstovais. Išsiaiškinta, kad LLL siekia Lietuvai visiškos nepriklausomybės statuto kaip suverenios valstybės. Persitvarkymo Sąjūdis sukurtas daug vėliau ir siekia Lietuvos demokratizavimo ir pakeitimu iš vidaus.

Dr. V. Bieliauskas rugp. pradžioje dalyvavo Europos Lietuvių Studijų Savaitėje Vasario 16 gimnazijos patalpose V. Vokietijoje. Taip pat dalyvavo Europos Lietuvių Bendruomenių Pirminkų Suvažiavime.

A. Juzukonis atstovavo PLB Valdybai Pasauliniame Pabaltiečių Santalkos suvažiavime Londone, Anglijoje.

A. Gureckas 1988 sausio mėnesį vyks ta į Romą pasitarimams dėl Lietuvos/Lenkijos santykių su lenkų intelektualais.

Kalėdų metu Australijoje įvyks Lietuvių Dienos. Tuo pačiu metu įvyks Pasaulinės Lietuvių Sporto Žaidynės, kurias atidarys PLB pirmininkas V. Bieliauskas. Ta pačia proga aplankys kitas lietuvių kolonijas.

1988 lapkričio 12 d/13 d. Toronte Kanadoje įvyks Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvaziavimas, kuriam dalyvaus PLB Valdyba ir turės savo posėdžius.

PASAULIO LIETUVIO prenumeratų skaičius yra nukritęs. Redaktorius kreipiasi į visus kraštus praveisti prenumeratų vaju.

VASARIO 16 PILIES ATSTATYMO VAJUS, gimnazijos direktorius prašo visų kraštų tautos surenkant lėšas pilies atstatymui. Aukas siųsti čekiais fondo adresu:

UNTERSTUTZUNGS FONDS DES
DES LITAUISCHEN GYMNASIUM

Romuva
D- 6840 LAMPERTHEIN
HUTTENFELD 4
WEST GERMANY

SVAJONIŲ AIDAI – dainos vietas keliauja per Pietų Ameriką, JAV, Kanadą ir Europą telkdama lėšas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos veiklai.

Sekanti Europos Lietuvių Studijų Savaitė įvyks 1989 m. rugpiūčio pirmą savaitę Gotlando saloje.

Europos LB pirminkų sekantis suvažiavimas įvyks 1989 m. birželio mėnesio gale Vasario 16 gimnazijos patalpose.

PLB INFO

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

**SOC. NACIONAL DE AUTOMOVEIS
E PEÇAS Ltda**

A. SLIESORAITIS – G. BAČELIS

RUA JOÃO PESSOA, 261 -- SANTOS TEL. 35-3721

LIGONIŲ DĖMESIUI

Šv. Kazimiero parapijoj yra dvi ligonių lovos. Jos kartais yra labai naudingos, bet sunkiai gaunamos. Taip pat yra dvi ratuotos ligonių kėdės. Reikalui esant kreiptis į parapiją: tel. 273-0338.

LIETUVOS KARIUOMENĖS KELIAS IR TRAGEDIJA

Kai 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Valstybės Taryba paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą, Lietuvą valdė vokiečiai. Tad laisvas veikimas buvo gerokai suvaržytas ir ką nors veikti Lietuvos atstatymo naudai buvo galima tik slaptai. Tautą labai imponavo darnus ir sutartinas Lietuvos Valstybės Tarybos veikimas, kurioje tilpo ir veikė visos lietuviškos srovės. Daugumas lietuvių net ir užsienis, manė kad Lietuva tikrai jau nepriklausoma valstybė. Tikrenybėje taip nebuvo. Lietuvai laisvę reikėjo dar iškovoti su ginklu.

Lapkričio 11 d. susidarė pirmoji Lietuvos vyriausybė. Lapkričio 23 d. buvo išleistas pirmas įsakymas Krašto Apsaugos Ministerijai, t.y. Lietuvos kariuomenei. Buvo įsteigtas kariuomenės štabas ir sparčiau pradėta steigti kariuomenės dalys, Lietuvos krašto apsaugos ministerijos valdžioje. Lietuvos kariuomenės organizacijos pradžia buvo labai sunki, darbas dėl lėšų, ginklų, aprangos stokos ir kitų priežasčiųėjo lėtai. Vokiečių kariai buvo demoralizuoti ir traukėsi į Vokietiją, o rusų komunistai iš rytų artinosi prie Vilniaus. Vokiečiai negalėdami patys apginti Vilniaus miesto, leido lenkams veikti laisvai. Lietuviai ruošėsi kovai, organizuodami ir mokydami naujas kariuomenės dalis, atremti besiveržiančius priešus kurių tikrai nestigo. Todėl lapkričio 23 d. yra Lietuvos kariuomenės pradžia.

Drauge su nepriklausomybės paskelbimu reikėjo imtis ginklo ir išvaityti Lietuvą nuo visų priešų: vokiečių, rusų, komunistų, bermontininkų ir lenkų. Išbuvome laisvi 22 metus, bet, be lenkams smurtu pasigrobus. Gedimino mums duota sostinę Vilnių. 1920 metų pabaigoje kariuomenėje buvo apie 60.000 vyrų. Tai buvo pats didžiausias pasiektas skaičius. Turėjome mažą, bet gerą, kovoje išbandytą kariuomenę. Paskutiniaisiais Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo metais Lietuvos kariuomenėje buvo nuo 17.000 – 24.000 vyrų.

Vos tik spėjo kovos dėl Lietuvos laisvės pasibaigti ir Krašto Apsaugos Ministeriui pritarus, buvo įsteigtas Kaune Ka-

Dalis pirmųjų savanorių karių, įstojusiu kariuomenėn 1918 m. Vilniuje.

ro Muziejus. Muziejus buvo įsteigtas 1921 m. sausio 22 d., atidarytas vasario 16 d. Muziejaus tikslas buvo pavaizduoti lietuvių tautos kovos dėl laisvės. Prie Karo Muziejaus, sodelyje, buvo Nežinomojo Kareivio kapas, žuvusio kovoje dėl Lietuvos laisvės, prie pat kapo žuvusiems paminklas ir aukuras.

Vakarais saulei leidžiantis įvykdavo įspūdingas valstybinės vėliavos nuleidimas Muziejaus bokšte ir žuvusių kovoje dėl Lietuvos laisvės pagerbimo. Laikė didesnių iškilmių skambindavo "Laisvės varpas", Amerikos lietuvių dovana Lietuvai. Karo Muziejus 1931 m. buvo pavadintas Vytauto Didžiojo Muziejumi. Gyvenome ramų ir ateitį daug žadantį gyvenimą.

1939 m. prasidėjo II Pasaulinis karas. Lietuvos vyriausybė paskelbė neutralitetą ir griežtai jo laikėsi. Žlugus Lenki-

jai ir jos teritoriją pasidalinus Vokietijai ir Sovietų Rusijai, Vilniaus kraštas grįžo Lietuvai. Lietuvos vyriausybė vedė sunkias derybas Maskvoje ir buvo priversta įsileisti Sovietų Rusijos kariuomenės įgulas į Lietuvos teritoriją. Pasinaudodama sau palankia Europoje tuometine situacija, Sovietų Rusija 1940 m. birželio 15 d. okupavo Lietuvą. Puolimą įvykdė staiga ir sovietų kariuomenės bazių Lietuvoje ir iš Rusijos sutelkta kariuomenė – viso apie 250.000 karių, su gausia motorizuota artilerija, aviacija, daugybe tankų ir šarvuočių. Puolančios priešų jėgos dešimtį kartų viršijo Lietuvos jėgas. Lietuvos kariuomenė nebuvo mobilizuota ir stovėjo nuolatinėse stovyklose – kareivinėse.

Nors Lietuvos kariuomenė, kad ir mažą, bet kovai su priešu buvo paruošta moraliai ir materialiai kiek krašto sąlygų leido, tačiau negavo įsakymo priešintis. Jai buvo įsakyta: "stovėti savo nuolatinėse vietose, sutikti ir informuoti... (įsakymas 1940 m. birželio 15 d.). Tik to-

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127Fone: 221-6377
— São Paulo — Capital

Bom Retiro

dėl taip lengvai pavyko Sovietams okupuoti Lietuvą.

Sovietų kariuomenei okupavus Lietuvą tuoj pasikeitė vyriausybė. Naujoji vyriausybė vykdė sovietų vadovybės valią. Buvo uždraustas bet koks Lietuvos kariuomenės judėjimas, nuginkluota ir likviduota Lietuvos Šaulių Sąjunga, atleista daug aguštų karininkų ir šiaip valdininkų, kurie vėliau buvo areštuoti ir dingo be žinios.

1940 m. liepos mėn. Lietuvos kariuomenė buvo pavadinta "Liaudies kariuomenė" ir iš Maskvos atsiųstas vadas su komisarais, o prie vadų paskirti politkomisarai ir politvadovai. Iš kariuomenės buvo atleisti visų tikybų karo kapeinonai – iš kareivinių buvo pašalinti visi tautiniai ir religiniai simboliai, jų vietoje buvo pakabinti bolševikinių vadų paveiksai ir komunistiniai šūkių. Buvo vedama propaganda už prisijungimą prie Sovietų Sąjungos.

Neilgai gyvavo "liaudies kariuomenė". Rugpj. mėn. buvo įsakyta persiformuoti į Sovietų armijos korpusą. Į korpusą buvo prisiųsta 300 rusų komisarių ir politrukų, kurie savotiškai pradėjo "šviesti" lietuvius karius. Tai buvo įkyriausias pasityčiojimas iš lietuvių. Sovietai nepasitikėdami lietuviais, korpusą perkėlė į rytinį Lietuvos pakraštį, toliau nuo vokiečių sienos.

Kareivių ir karininkų tarpe pasireiškė pasyvus pasipriešinimas, ignoravimas rusų, vos nepriėjęs prie ginkluoto sukilimo. Buvo atvykę visi didieji bolševikų komisarai ir generolai esantieji Vilniuje, nuraminti vos nesukilusius karius. 1940-1941 m. žiemą korpe buvo suimta apie 2000 lietuvių karininkų ir kareivių ir buvo išvežta į Rusiją. Poligonuose stovyklavo ir rusų kariuomenės dalys, tad lietuviai buvo nuolat rusų apsupti. Birželio 14 d. buvo įvykdytas masinis lietuvių karininkų ir karių areštas, suimtieji dingo be žinios. Tuo pat metu visoje Lietuvoje vyko plataus masto suėmimai. Netolimoje ateityje buvo užplanuota dar daugiau karininkų ir kareivių suimti. Tačiau kilęs karas bolševikų planus sutrukdė.

Birželio 22 d. vokiečiai pradėjo karą. Sovietų kariuomenėje kilo panika, visi leidosi bėgti, kas kur tik išmanė. Lietu-

LIETUVOS KARIUOMENĖ ŽYGIUOJA NEPRIKLAUSOMYBĖS LAIKAIS

vai spietėsi į didesnius vienetus ir sukiulo. Vilniuje prie sukilusių lietuvių karių tuojau prisidėjo darbininkai ir studentai. Tokiu būdu ištrūko nuo priešo apie 5.000 lietuvių kareivių ir labai maža dalis karininkų.

II-ajam Pasauliniam karui vykstant lietuvių tauta darė bandymų sukurti vėl kariuomenę ir atstatyti Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tie bandymai nepasisekė ir vėl tauta pateko į nelaimę. Nežiūrint į visus sunkumus, nepasisekimus ir kliūtis, ateityje lietuvių tauta bandys vėl sukurti kariuomenę.

Vyturys

ATEIS IR TAU

Ateis diena, gal ryt, poryt,
Ir lieps tau jau į namus grįžt –
Pažvelgs mirtis tau į akis,
Ir žengt iš žemės įsakys.
Ir eisi ten, kur nežinai,
Iš kur negrįši amžinai.
Be brolio eisi, be sesers...
Ir nieko rankos nešt nestvers.
Be turtų eisi, be naštos...
Ir niekas einant neužstos.
Raudosi vaiko gal brangaus,
O tau varpai liūdnei tik gaus...
Gal verksi vyro ar žmonos...
Kuo guostis, siela nežinos...
Ir viskas tau kape pražus,
Paliks tik tavo "aš" gražus.
Tad kol dar sveikas esi čia,
Turtėk širdim, žydėk dvasia.

P. Vaičiūnas

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000,000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, ben drai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieku nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globo, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiomis organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDA.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

MŪSŲ TĒVYNĒ

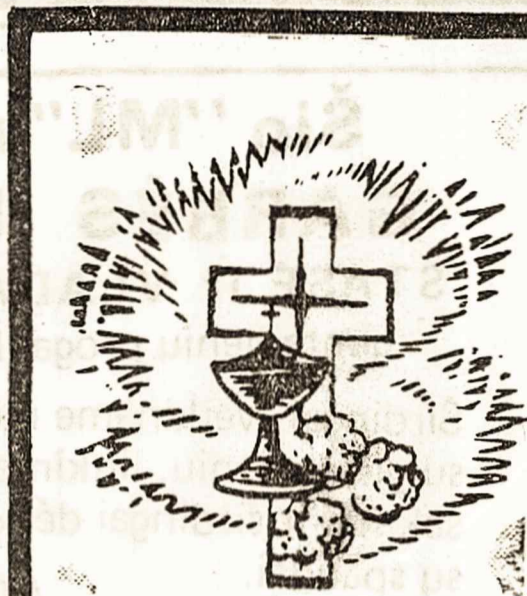
Lietuviai nuo amžių karštai myli savąją tėvynę Lietuvą. Apie tai mums sako Pilėnų, Merkinės, Kauno ir kitų pilių padavimai, Nepriklausomybės savanorių ir partizanų kovos už tėvynę. Lietuviai nemažiau už anų laikų graikus ar romėnus brangina savo tautą, jos laisvę, gimtuosius namus, savąsias sodybas, pro tėvių ir brolių krauju aplaistytą žemę ir savąjį mėlyną dangų. Jie per amžius narsiai gynė savąją tėvynę nuo klastingųjų ir godžiųjų lenkų, vokiečių — kryžiuočių ir maskolių.

Tėvynė savo vaikus padaro broliais ir seserimis, — todėl tėvynės vardas yra mūsų protėvių, tėvų ir mūsų pačių vardas. Tik savoje tėvynėje žmogus gali jaustis visiškai žmogumi, savo kūnu ir dvasia tobulėti, savųjų idealų pasiekti. Tik savajai tėvynei jis gali nuoširdžiai aukotis, dirbti, jos ir savo ateitį kurti.

Trumpai galėtume pasakyti, kad mūsų tėvynė yra toji šalis, kurioje nuo amžių mūsų protėviai, tėvų tėvai, mūsų tėvai gyveno, mes patys joje esame gimę, auge ir gyvenę.

Tėvynę sudaro: tos šalies žemė, visa šalies gamta, žmonės, jų papročiai, gimtoji kalba ir nemarioji tėvynės dvasia.

Taigi, tėvynė yra: jos gražieji laukai, kalnai kalneliai, pakalnės ir slėniai, ošiančios girios, žydinčios pievos ir lankos, jos didžiosios upės ir mažieji upeiliai, melsvieji ežerai ir javų laukai. Tėvynės dalį sudaro ir gėlėtieji pavasariai, kaitriosios vasaros, derlingieji rudens ir baltos snieguotosios žiemos. Tėvynės dalis yra ir danguje šviečianti saulutė ir nakties glūdimose spindinčios žvaigždutės. Tėvynės dalis yra ir toje šalyje gyvenančios žmonės ir juos jungiančioji jų bendra gimtoji kalba. O ta gimtoji kalba yra nuostabiausia priemonė, kuria to krašto žmonės gali išreikšti savo gražiausius jausmus, mintis ir jas perduoti vieni kitiems. Neveltui sakoma, kad gimtoji kalba tai gražiausioji tėvynės muzika ir daina.

AŲA

ALICEI MADEL MINKAUSKAITEI MAIOLINO

iapkričio 1 dieną mus apleidus, šioje liūdesio valandoje, reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą vyrui ir žentui Marijui Maiolino ir vaikams, dukrai Anai Paulai ir sūnums Markui Aurelio bei Ivani Maiolino.

Jonas ir Paula
RIMŠOS

Tą tėvynės visumą vainikuoja nemarioji tėvynės dvasia, kuri pasireiškia visur: gimtosios kalbos garsuose, gražiųjų liaudies dainelių melodijose, Viešpaties maldoje. "Pulkim ant kelių" giesmės žodžiuose ir žuvusiųjų už tėvynę karžygių kapų kryžiuose. Toji tėvynės nemarioji dvasia ryški mūsų liaudies pasakose, tautiniuose papročiuose ir senovės padavimuose. Ji labai gyvai atsispindi pakelių kryžiuose rymančių rūpintojėlių veiduose, senovės piliakalniuose, milžinkapiuose ir mielųjų sesučių lietuvaikių išaustų audinių ir juostų raštuose.

Tėvynės šventyklos sienos yra pastytos iš mūsų protėvių kaulų ir sutvirtintos už ją žuvusiųjų karžygių krauju. Todėl tėvynė žmogui yra didžioji šventovė, kuris savo augštybių bokštais siekia dangaus skliautus, o savo pamatais — žemės gelmes.

Tėvynės ateitis yra mūsų pačių ateitis, gražiausioji viltis, gyvenimo džiaugsmas ir laimė. Kaip švelniausia svetima ranka niekad neatstoja vaikui savo mylimosios motinos rankos, kaip svetimo krašto gražiausioji gamta, jo turtai, nei lengvas gyvenimas nepakeis gyvenimo savoje tėvynėje.

Todėl kiekvieno lietuvių didžioji pareiga yra, šventai prisiekti kovoti už savo tėvynę taip, kaip mus ragina didysis mūsų dainius — pranašas Maironis:

*Pirmyn į kovą už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos.
Garbė tėvams, kurie ją gynė,
Ir kas už ateitį kovos. ...*

ŠYPSENOS

Kartą garsi šokėja Isadora Duncan sumanė pajuokauti ir parašė iaišką rašytojui Bernardui Shaw, neva jam pasipiršdama. Tarp kitko ji rašė:

— Mūsų vaikai galėtų paveldėti mano grožį ir Tamstos smegenis. Ar tai nebūtų puiku?

Bernardas Shaw tuoj jauatsiuntė atsakymą:

— Mieloji, Tamstos pasiūlymas labai pavojingas: juk kas būtų, jeigu įvyktų priešingai — jeigu vaikai paveldėtų mano grožį ir Tamstos smegenis? ...

Mokytojas klausė mokinį:

— Pasakyk, ar šiame sakinyje "Arklys ir karvė ganosi lauke" yra kokių nors gramatinių ar stiliistinių klaidų?

Mokinys pagaivojęs atsakė:

— Manau, kad reikėtų sakyti ne "arklys ir karvė", bet "karvė ir arklys". Juk paprastai ir prakalbose sakoma "ponios ir ponai", o ne "ponai ir ponios".

Svečias skundžiasi motelio savininkui:

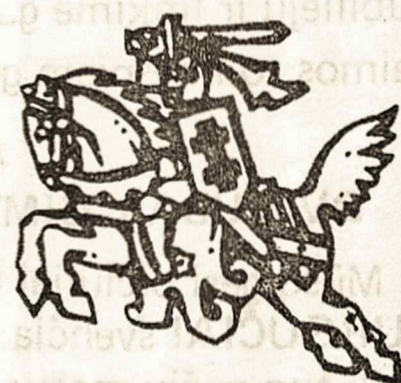
— Skelbime buvo labai išgirtas šis motelis, bet žiūrėk — lietus pila tiesiog ant manęs pro kiaurą stogą.

Motelio savininkas:

— Bet argi neatsimeni, kad skelbime buvo parašyta, jog kiekviename kambaryje — tekantis vanduo?

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

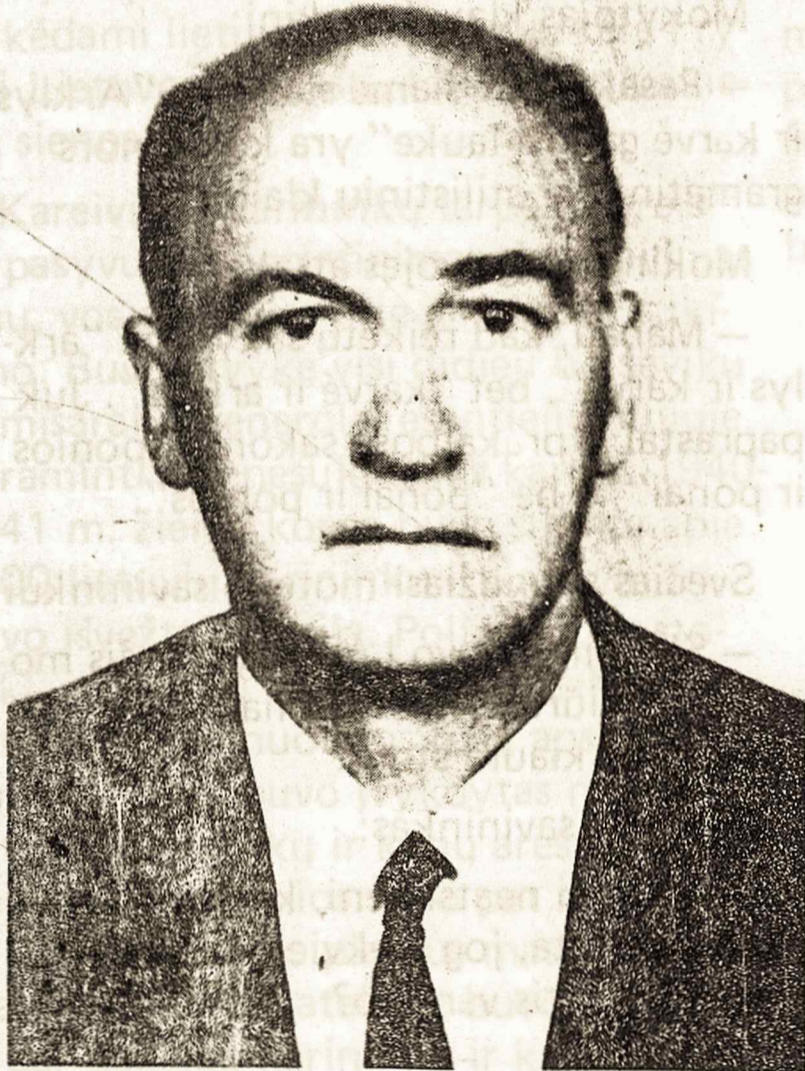
CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

AUKOJO "MŪSŲ LIETUVAI"

Neseniai atšventę auksinį vedybų jubiliejų (gaila, kad niekas įvykio neprašė), Apolonija ir Jonas BALTADŪNIAI, šia proga, dideie auka parėmė ML-vą.

Širdingai dėkojame mieliems sukak-tivininkams už mūsų savaitraščio pa-laikymą, sveikiname gražiai atšventus jubiliejų ir linkime gausios Dievo pa-laimos toimesniam gražiam gyvenimui.

Adm.

DVIGUBAS GIMTADIENIS

Mūsų geri bičiuliai Stasė ir Vladas JURGUČIAI švenčia gimtadienius be-veik tuo pačiu metu: Stasė lapkričio 1 dieną, o Vladas 14 dieną.

Pernai Stasė negaiėjo atšvęsti savo

**AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO**

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAI STASĖ ir VLADAS JURGUČIAI

gimtadienių proga (lapkričio 1 ir 14)

Širdingai sveikiname mūsų spaudos rėmėjus su gimtadieniu, linkime geros sveikatos bei sėkmės ir širdingai dėkojame už paramą mūsų spaudai.

Administracija

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas gruodžio mėnesio 11 dieną, 15 val. Jaunimo Namuose.

Programoje

Vaišų pranešimai
Revizijos komisijos pranešimai
Balanso patvirtinimas
Naujos Valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai
Kiti reikaliai

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Aldona Černiauskaitė-Fernandes
Sekretorė

kun. Juozas Šeškevičius
pirmininkas

gimtadienio, nes išvakarėse susilaužė koja. Šiomet taip pat, netoli gimtadienio, turėjo akies operacija. Tačiau, ačiū Dievui, gimtadienį atšventė, nors ir su aprišta akimi. Bičiuliai ją sveikino ir linkėjo greito pagijimo.

Vlado gimtadienis taip pat gražiai praėjo Brazilijos politinių rinkimų išvakarėse. Vladas, buvęs S. Paulo teatro operos choro dirigentas, yra surinkęs stora albumą nuotraukų iš įvairių operų, kuriose yra dainavęs per daugelį metų. Jam buvo malonu ro-

dyti nuotraukas draugams, ypač tą, kurioje nusitraukęs su garsiuoju tenoru Benjamino Gigi.

Sveikiname mielus gimtadienininkus ir linkime geros sveikatos ypač Stasei bei atšvęsti dar daug tokių gražių gimtadienių

PR

**GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA,**
tai išslyti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

**IŠĖJO NAUJAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS
SEGUNDA EDIÇÃO
MŪSŲ LIETUVA**